

PROTOCOL ECHTSCHIEDING

BREDE SCHOOL BEEMSTER

**DE BLAUWE MORGENSTER
DE BLOEIENDE PERELAAR
LOURDESSCHOOL
FORTE KINDEROPVANG
CENTRUM VOOR JEUGD EN GEZIN BEEMSTER**

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Informatieplicht van ouders	4
3. Informatieverstrekking vanuit school	6
4. Schoolbeleid.....	8
Bijlage 1 Formulier informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders.....	11
Bijlage 2 Overzicht aanbod gemeente Beemster.....	13
Bijlage 3 Informatie voor beroepskrachten	14
Schema 1 Protocol Echtscheiding	17
Schema 2 Informatieplicht	18
Schema 3 Inzet Mediation.....	19

1. Inleiding.

Jaarlijks krijgen bijna 35.000 kinderen op basisscholen te maken met de gevolgen van een echtscheiding. In één week krijgen ongeveer 650 kinderen te horen dat hun ouders gaan scheiden. Een echtscheiding heeft effect op het kind.

Als u gaat scheiden breekt er voor u en de kinderen vaak een moeilijke tijd aan. Een echtscheiding is voor ouders en kinderen een ingrijpende gebeurtenis. Het is vaak een periode van verdriet, spanning en onzekerheid.

Naast het verdriet moet er veel geregeld worden en kunnen er grote veranderingen zijn, zoals een verhuizing.

Door de contacten met uw kind en met u als ouders, krijgt de school* ook te maken met de gevolgen van een echtscheiding. In de relatie school- ouders – kind zal door de scheiding van ouders het een en ander veranderen. Ouders, school en kinderopvang moeten zich hier bewust van zijn. Het is van belang dat er een goede communicatie blijft bestaan waarbij de essentie het welzijn van het kind is. Dit protocol is een poging om de genoemde communicatie en de daarbij behorende informatieplicht in zo goed mogelijke banen te leiden.

In dit echtscheidingsprotocol staat beschreven wat het beleid van de school is bij echtscheiding.

Naast de informatie over school geeft dit protocol ook informatie over hoe kinderen kunnen reageren op een echtscheiding en wat u als ouder kunt doen.

U vindt achtereenvolgens informatie over:

- Informatieplicht ouders
- Scheiding en dan
- Informatieplicht school
- Beleid school

*Voor de leesbaarheid wordt in dit protocol enkel gesproken over de school. Waar school staat wordt echter tevens kinderopvang bedoeld.

2. Informatieplicht van ouders

Alle ouders hebben naar de school een schriftelijke informatieplicht.

Dit houdt in dat de school op de hoogte moet worden gesteld betreffende hun Burgerlijke Staat.

De Burgerlijke Staat moet worden ingevuld op het inschrijfformulier.

Eventuele wijzigingen hierin in de loop van de basisschoolperiode van de kinderen moeten doorgegeven worden, zo ook in het geval van een echtscheiding. Om misverstanden te voorkomen ontvangt de school informatie over het ouderlijk gezag en de omgangsregeling graag van beide ouders. Wanneer dit niet mogelijk blijkt te zijn dan zal de school vragen om kopieën van de officiële stukken betreffende de kinderen (ouderlijk gezag, bezoekrecht enz.) zodat dit in het dossier van het kind bewaard kan worden. Indien de school geen duidelijke informatie van beide ouders heeft ontvangen of de officiële stukken niet heeft ontvangen kan er niet gehandeld worden volgens dit protocol.

Indien de school niet over de vereiste afschriften beschikt, is de school toegestaan naar bewind van zaken te handelen met inachtneming van artikel 1:377c BW en wordt ze door beide ouders hierbij gevrijwaard van elke vorm van aansprakelijkheid.

U gaat scheiden, en dan....

Het is wenselijk dat ouders in een scheidingssituatie zo snel mogelijk en in een vroeg stadium de leerkracht hierover informeren. De situatie thuis kan direct invloed hebben op het welbevinden, de concentratie en leerprestaties van het kind op school. Wanneer de leerkracht op de hoogte is van de oorzaak hiervan kan het kind beter ondersteund worden.

Op school zullen de volgende stappen gevolgd worden wanneer bekend wordt dat een kind in de thuissituatie te maken heeft met een echtscheiding:

- 1) Als een leerkracht weet dat ouders gaan scheiden wordt dit gemeld bij directie;
- 2) De directie informeert de interne begeleider(s) en betrokken leerkracht(en);
- 3) Indien er op school zorgen zijn bij beroepskrachten of andere signalen zijn omtrent het welzijn dan kan er een afspraak gemaakt met beide ouders om de situatie te bespreken en het schoolbeleid toe te lichten. Dit gesprek is tussen ouders en leerkracht. Op verzoek kan de directie hierbij aanwezig zijn;
- 4) In dat gesprek overhandigt de leerkracht het protocol "echtscheiding en informatieverstrekking", en licht dit kort toe;
- 5) Aan de ouders wordt gevraagd bijlage 1 van het protocol "Formulier informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders" in te vullen en binnen een week bij de directie in te leveren.
- 6) Van het gesprek wordt een kort verslagje gemaakt. Dat verslag (met afspraken) wordt aan de directie, aan de betreffende leerkracht(en) en beide ouders gegeven. Een kopie van dat verslag is in het dossier aanwezig;
- 7) Wettelijk is het zo dat in geval van een conflict beide ouders verantwoordelijk blijven voor hun kind(-eren) totdat de rechter (of in afspraak met beider advocaten) een uitspraak heeft gedaan over de toekenning van het ouderlijk gezag en/of een eventueel straatverbod voor een van beide ouders. Voor ons zijn de gegevens die ouders gegeven hebben bij de inschrijving conform de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente bepalend;
- 8) De school is geen partij in geval van een conflict;

Wanneer de scheiding concreet wordt, dan verzoeken wij beide ouders om het formulier 'Informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders' in te vullen en bij de directie in te leveren. Met dit formulier heeft de school de juiste contactgegevens van beide ouders in het bezit en is het

duidelijk wie voor welke zaken benaderd kan worden, zodat beide ouders de ontwikkeling van hun kind(eren) goed kunnen blijven volgen.

De school zal altijd proberen de afspraken zo goed mogelijk te volgen. Er kunnen echter situaties denkbaar zijn, waarbij er van dit protocol wordt afgeweken, door iets wat snel handelen vereist, of in onvoorziene situaties zoals bijvoorbeeld bij vervanging door een invaller, die nog niet van alles op de hoogte is). Het blijft tenslotte mensenwerk.

Wijziging van de situatie na scheiding

De met het ouderlijk gezag belaste ouder(s) is/zijn verplicht de directie op de hoogte te stellen van een uitspraak van de rechter waarbij toewijzing van het ouderlijk gezag is veranderd.

3. Informatieverstrekking vanuit school

De school heeft informatieplicht aan de ouders die het ouderlijk gezag hebben. Onder deze informatie wordt verstaan: relevante zaken over de leerling en de schoolorganisatie, schoolgids, informatieboekje, kopie van het rapport, ouderavonden, toestemmingsverklaringen voor toetsen, nieuwsbrieven etc. Hieronder wordt beschreven hoe de school zich aan deze informatieplicht houdt:

Beide ouders hebben ouderlijk gezag, de leerling woont bij een van de ouders

Het contact tussen de school en de ouders loopt via de ouder bij wie de leerling in huis woont. De school gaat er van uit dat relevante informatie door de betreffende ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven.

Mocht dit niet gebeuren, dan is het de bedoeling dat de ouder die de informatie niet krijgt, zelf contact opneemt met de andere ouder en de school om hierover – indien nodig – andere afspraken te maken.

De ouders hebben allebei het ouderlijk gezag en er is sprake van co-ouderschap, de leerling woont om de beurt bij één van de ouders

Het contact tussen de school en de ouders loopt via de ouder bij wie het kind op dat moment in huis woont. De school gaat er van uit dat relevante informatie door de betreffende ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven.

Mocht dit niet gebeuren, dan is het de bedoeling dat de ouder die de informatie niet krijgt, zelf contact opneemt met de andere ouder en de school om hierover – indien nodig – andere afspraken te maken.

Informatieverstrekking bij gezamenlijk gezag

Correspondentie zal gericht zijn aan de ouders bij wie het kind volgens de gemeentelijke basisadministratie staat ingeschreven of volgens de door de ouder verstrekte gegevens. Onder correspondentie wordt verstaan het meegeven van nieuwsbrieven, activiteitenkalender, folders, e.d. De school gaat ervan uit dat het de verantwoordelijkheid is van de ouders zelf om de informatie aan elkaar door te geven. De ouders blijven immers samen verantwoordelijk voor de zorg voor hun kind.

- Als beide ouders ouderlijk gezag hebben geeft school aan de verzorgende ouder (de ouder waarbij het kind de meeste tijd woont) de informatie.
- Bij co-ouderschap maakt school met ouders de afspraak wie de informatie krijgt.
- Schoolbrieven en schoolgids zijn op de website van de school te lezen.
- Rapporten kunnen op verzoek in tweevoud worden ontvangen.

Eén van de ouders heeft het ouderlijk gezag, de andere ouder niet

Het contact tussen de school en de ouders loopt alleen via de ouder met ouderlijk gezag. Deze ouder is echter wel verplicht om de andere ouder (niet belast met ouderlijk gezag) te informeren over belangrijke zaken die met het kind te maken hebben.

Wanneer de niet gezaghebbende ouder een oudergesprek aanvraagt, zal de school hierover in overleg treden met de gezaghebbende ouder.

Eén van de ouders heeft het ouderlijk gezag, de andere ouder is uit de ouderlijke macht gezet

Het contact via school en de ouder vindt alleen plaats met de ouder die het ouderlijk gezag heeft. De school heeft geen verplichting naar de andere ouder en verstrekt haar/hem dus geen informatie

Er is sprake van “onder voogdijstelling”

De school heeft een informatieplicht aan de gezinsvoogd. De school moet schriftelijk op

de hoogte worden gebracht van de aanstelling van een eventuele gezinsvoogd. Ook eventuele wijzigingen in het aanstellen van een gezinsvoogd moeten schriftelijk aan de school worden doorgegeven.

Informatieverstrekking aan de niet met het gezag belaste ouder

Indien er geen gezamenlijk gezag is, blijft de niet met gezag belaste ouder recht hebben op informatie over het kind. Deze informatie is beperkt en betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden, zoals informatie over schoolvorderingen en eventuele sociaalpedagogische ontwikkelingen op school.

Hoe kan deze ouder informatie krijgen:

- De met het gezag belaste ouder dient de andere ouder op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen (artikel 1:377b BW).
- De niet met gezag belaste ouder kan zelf, met instemming van de gezaghebbende ouder, de school om informatie vragen.

Nieuwe relaties

Als school verschaffen we geen informatie aan niet-ouders (zoals een nieuwe partner van een ouder of andere betrokkenen), behalve als de school een schriftelijke verklaring heeft ontvangen waarin vermeld staat dat beide ouders akkoord gaan met deze informatieverstrekking. De nieuwe partner kan wel bij besprekingen aanwezig zijn. Als beide ouders samen komen voor een gesprek zijn eventuele nieuwe partners van de ouders alleen welkom als de andere ouder daar geen bezwaar tegen heeft.

4. Schoolbeleid

Vragenlijst

De school vraagt aan niet-samenwonende ouders om een vragenlijst in te vullen. Het doel van de vragenlijst is praktische informatie verkrijgen over het woonadres van de ouders en over de wijze waarop ouders hun ouderschap na de scheiding hebben geregeld, teneinde misverstanden te voorkomen en zicht te krijgen op de mogelijke gronden om één van de ouders geen informatie te verstrekken over het kind (binnen het kader van art. 1:377 c van het Burgerlijk Wetboek) of om ernstige complicaties (zoals het meenemen vanuit school van het kind, tegen de gemaakte afspraken of rechterlijke uitspraken in) te voorkomen.

Handtekeningen

Wanneer school een handtekening van ouders nodig heeft op o.a. het aanmeldformulier, aanvragen voor onderzoeken enz. moeten in de regel beide ouders dit ondertekenen. Dit is hangt samen met de toekenning van het ouderlijk gezag.

Ouderavonden, gesprekken over het kind

De school nodigt de gezaghebbende ouder(s) uit voor ouderavonden of voor gesprekken over het kind (bijvoorbeeld rapportbesprekingen).

Gesprekken worden in de regel één maal gevoerd. De directie kan hier enkel van afwijken in uitzonderlijke situaties. Wanneer de directie besluit een gesprek met beide ouders apart te voeren en ook het kind bij het gesprek aanwezig is dan wordt het gesprek gevoerd in aanwezigheid van de ouder waar het kind woont. Het kind kan tevens aanwezig bij het gesprek met de andere ouder, na overleg met de directie.

Onderlinge problemen tussen ouders

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen of conflicten op school of via school beslechten.

Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de ouders te maken heeft.

Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders (volgens art. 1:377 c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt. Uitzonderingen op die regel gelden onder andere voor instanties als Veilig Thuis en de schoolarts.

Wijziging geslachtsnaam

Het komt soms voor dat een ouder ten gevolge van een (echt)scheiding een andere achternaam (geslachtsnaam) van het kind opgeeft aan school. Bijvoorbeeld de meisjesnaam van de moeder of die van een nieuwe partner. Dat is echter niet mogelijk zonder dat daartoe eerst een verzoek tot naamswijziging bij de rechter wordt ingediend.

In ieder geval zal de school niet toestaan dat het kind wordt ingeschreven onder een andere naam dan de officiële, zonder dat beide ouders het daarover eens zijn dan wel nadat de rechter in de geslachtsnaamwijziging heeft toegestemd.

Halen van kinderen

Kinderen van gescheiden ouders kunnen van school worden opgehaald door één van de (of beide) gescheiden ouders. Het is de verantwoordelijkheid van de ouders zelf om hierover goede afspraken te maken. De school handelt naar de uitspraak zoals in de omgangsregeling is vastgelegd. Een door beide

ouders beschreven omgangsregeling dan wel afschrift van de omgangsregeling moet dan wel op school aanwezig zijn.

Wanneer de omgang van één van beide ouders met de kinderen van rechtswege is verboden, zal de school in overleg met de andere ouder bespreken op welke wijze het kind vanuit de klas/school naar huis gaat. In dit geval is het noodzakelijk dat de school over een kopie van de beschikking van de rechtbank beschikt.

Wanneer er onverhoopt conflicten ontstaan in- of direct nabij de school tijdens het halen van de kinderen door beide ouders, worden de kinderen opgevangen door de leerkracht en zal in het uiterste geval de politie erbij geroepen worden om de orde te handhaven.

Aanwezigheid bij activiteiten

Soms vinden er activiteiten plaats op school waarbij ouders welkom zijn, bijvoorbeeld tentoonstellingen, afsluitingen van een project, inloopmomenten of afscheidsavonden.

De school gaat er van uit dat ouders in goed overleg met elkaar beslissen wie daarbij aanwezig is.

Dat kunnen beide ouders zijn of beide ouders met hun partner, als het belang van het kind niet geschaad wordt. (Voor het kind kan het belastend zijn, als beide ouders aanwezig zijn en het kind de spanning tussen de ouders aanvoelt). Ouders kunnen de aanwezigheid hierbij ook met elkaar verdelen. De verantwoordelijkheid om hier heldere en werkbare afspraken over te maken ligt bij de ouders.

Aanvraag Verlof

Verlofaanvragen kunnen alleen gedaan worden door de ouder die het volledige informatierecht heeft en wanneer het kind bij die ouder in huis woont. Ouders bij wie de leerling niet in huis woont, kunnen alleen een verlofaanvraag indienen met schriftelijke toestemming van de andere ouder.

In geval van co-ouderschap kunnen beide ouders een verlof aanvragen. De school gaat ervan uit dat alle relevante informatie door de betreffende ouder aan de ander wordt doorgegeven.

Ouders die geen ouderlijk gezag hebben kunnen geen verlof aanvragen.

Mail, schriftelijke informatie en overige informatie

Alle algemene informatie betreffende schoolse zaken kan naar de e-mailadressen van beide ouders worden verstuurd.

Daarnaast wordt informatie aan het kind meegegeven. Dit zal terechtkomen bij de ouder waar het kind op dat moment verblijft. Het is de verantwoordelijkheid van ouders onderling om deze informatie met elkaar te delen. Belangrijke informatie staat ook op de website.

Andere zaken

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders botsen met wat de school in het belang van het kind acht. In die gevallen zal het schoolteam en/of de individuele leerkracht proberen om dat probleem op te lossen. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen ouders betrokken wordt.

- In principe nodigen wij ouders uit om gezamenlijk naar een rapporten-oudergesprek te komen. Dit is in het belang van het kind, omdat afspraken over het kind dan duidelijk zijn voor beide ouders.
- De school neemt een neutrale positie in wat betreft de discussies rondom de verzorging en welzijn van het kind en kiest geen partij. De school kan een eigen afweging maken met betrekking tot informatieverstrekking indien volgens de school het belang van het kind dit vereist.
- Als één van de ouders vraagt om te rapporteren wat het kind op school vertelt over een weekend bij de andere ouder, gaat de leerkracht er niet op in.
- Wanneer instanties of personen bij een leerkracht of de school een verzoek indienen tot informatie dient dit schriftelijk of via e-mail te gebeuren bij de directie. De directie beslist of er op het verzoek wordt ingegaan en kan inhoudelijk overleggen met de intern begeleider en/of de

leerkracht. Een reactie van de directie wordt schriftelijk dan wel via e-mail verstuurd, bij voorkeur aan beide ouders.

- Verzoeken van advocaten om informatie van de school worden afgewezen. Alleen wanneer een rechter informatie van de school opvraagt wordt hierop gereageerd.
- Als de uitwonende ouder plotseling op het schoolplein of in de school komt en het kind wil meenemen, kan dat alleen wanneer de andere ouder op de hoogte is. Is de leerkracht van het kind hier niet zeker van, dan wordt telefonisch contact gezocht met deze ouder.

Bijlage 1

Formulier informatievoorziening kinderen van gescheiden ouders

* Graag doorhalen wat niet van toepassing

We willen u vragen dit formulier digitaal of met blokletters in te vullen ter voorkoming van fouten.

Naam kind	_____	groep	_____
Naam kind	_____	groep	_____
Naam kind	_____	groep	_____
Naam kind	_____	groep	_____

Contactgegevens ouders

Naam _____
 Adres _____
 Telefoon thuis _____
 Mobiel _____
 E-mailadres _____

Naam _____
 Adres _____
 Telefoon thuis _____
 Mobiel _____
 E-mailadres _____

Hoofdverblijf

Kind(eren) is/zijn ingeschreven op het adres van (naam) _____

Postadres

Als postadres geldt het adres van (naam) _____

Gezag

De gezag situatie over ons kind/onze kinderen is als volgt geregeld:

- Het gezag berust bij beide ouders gezamenlijk
- Alleen de moeder heeft het gezag
- Alleen de vader heeft het gezag
- Anders, namelijk _____

De omgangsregeling

Is er sprake van een omgangsregeling van het kind/ de kinderen met de ouder bij wie ze volgens de gemeentelijke basisadministratie niet wonen?

- Ja
- Nee

Indien ja, de omgangsregeling is:

- Bepaald door de rechter
- Onderling afgesproken
- Anders, namelijk _____

Kunt u kort omschrijven, hoe de omgangsregeling eruit ziet:
(te denken valt aan verdeling over de weekdays, weekends en vakanties)

Betaling ouderbijdrage

Verantwoordelijk voor betaling van de ouderbijdrage:

Vader: ja / nee*

Moeder: ja / nee*

Ouderavonden

Aanwezig bij ouderavonden:

Vader: ja / nee*

Moeder: ja / nee*

Toelichting: _____

Informatievoorziening

Digitale nieuwsbrief: vader / moeder / beide *

E-mailberichten van leerkracht : vader / moeder / beide *

E-mailberichten van groepsouder: vader / moeder / beide *

Contactvolgorde in geval van calamiteiten (ziekte/ongeval, etc. tijdens schooltijd):

1) Naam _____ Telefoon _____

2) Naam _____ Telefoon _____

3) Naam _____ Telefoon _____

Kinderopvang

Maakt u gebruik van kinderopvang bij Kinderopvang Forte?

Ja Locatie/Groep _____

Nee

Geeft u akkoord voor het delen van de op dit formulier ingevulde informatie met de leidinggevende van de locatie waar uw kind/kinderen wordt/worden opgevangen?

Ja

Nee

Aldus verklaard,

Datum _____

Naam _____

Datum _____

Naam _____

Handtekening _____

Handtekening _____

*Wanneer er iets verandert in de situatie,
wilt u dan de school hiervan schriftelijk op de hoogte stellen?*

Bijlage 2

Overzicht aanbod gemeente Beemster

GGD Zaanstreek-Waterland		
Aanbod voor kinderen	Toelichting	Aanmelden
Cursus Kind en scheiding (KES)	KES is een cursus voor kinderen én hun ouders. Tijdens deze cursus leren kinderen te praten over de dingen die voor hen belangrijk zijn, maar ook oplossingen te vinden voor dingen die niet goed gaan of niet fijn zijn. Verwerking van de scheiding en leren omgaan met de nieuwe situatie is het doel. Ouders leren in 2 ouderbijeenkomsten (2 voor vaders en 2 voor moeders) hoe zij de ontwikkeling van hun kind zo goed mogelijk kunnen ondersteunen in of na de moeilijk periode van echtscheiding.	Voor kinderen van 8 tot 12 jaar Aantal bijeenkomsten: voor kinderen - 6 van 1,5 uur voor ouders - 2 van 1,5 uur Aan deze cursus zijn geen kosten verbonden Meer info en aanmelding: Telefoonnummer: 075 6519292 https://www.ggdzw.nl/jeugd_en_gezin/doorlink_pagina_s/ind_en_scheiding
Jeugdverpleegkundige	De jeugdverpleegkundigen, Wendy Slort (4-19) en Alexandra Rozestraten (0-4) kunnen d.m.v. een gesprek een luisterend oor bieden, inschatten waar behoefte aan is, nagaan hoe het met de leerling gaat en zo nodig doorverwijzen.	Telefoonnummer : 0299-748004 E-mail: cjgbeemster@ggdzw.nl
Aanbod voor ouders	Toelichting	Aanmelden
Opvoeden & Zo en Opvoeden en Zo in je eentje	Opvoeden & Zo (in je eentje) is een praktische cursus die ingaat op vaardigheden om een plezieriger contact tussen ouder en kind te krijgen. In de cursus wordt aandacht besteedt aan: 'Aandacht geven en prijzen', 'verbieden en nee zeggen', 'straffen', 'negeren' en 'apart zetten'. De cursus opvoeden & zo in je eentje richt zich op alleenstaande ouders.	Aantal bijeenkomsten: 6 van 2 uur Aantal deelnemers: min. 8, max. 12 Aan deze cursus zijn voor ouders geen kosten verbonden Meer info en aanmelding: Telefoonnummer: 0756519292 https://www.ggdzw.nl/jeugd_en_gezin/doorlink_pagina_s/opvoeden_en_zo_in_je_eentje
Mini training voor ouders: Opvoeden na echtscheiding	De training is gericht op ouders die meer willen weten over de gevolgen van echtscheiding voor kinderen en hoe ze daar in hun opvoeding rekening mee kunnen houden.	Aantal bijeenkomsten: 2 van 2 uur Aantal deelnemers: min. 8, max. 12 Aan deze cursus zijn voor ouders geen kosten verbonden Meer info en aanmelding: Telefoonnummer: 0756519292 https://www.ggdzw.nl/jeugd_en_gezin/doorlink_pagina_s/opvoeding_na_echtscheiding
Opvoedspreekuur	Bij het opvoedspreekuur heeft een ouder een aantal individuele gesprekken met een pedagogisch adviseur. Ouders kunnen bij het opvoedspreekuur terecht voor een adviserend of ondersteunend gesprek over de opvoeding van hun kind. Dat kan gaan over alle mogelijke onderwerpen, bijvoorbeeld: • Binnenkort ga ik scheiden, hoe vertel ik het mijn kind en hoe vang ik mijn kind hierin op? • Het opvoeden valt me zwaar, kan ik een keer komen praten? Meestal zijn een paar gesprekken genoeg om een antwoord te vinden op de vragen en problemen. Elk gesprek duurt maximaal 45 minuten. Na het eerste gesprek kan zo nodig een vervolgspraak worden gemaakt. In de Beemster verzorgt Anne-Paulien Dam het opvoedspreekuur. Zij kan ondersteuning bieden bij vragen over echtscheiding of als ouders van plan zijn te gaan scheiden hen van adviezen voorzien. Anne-Paulien Dam is tevens gespecialiseerd in het begeleiden van ouders en gezinnen op het gebied van echtscheiding.	www.opvoedspreekuur.nl Telefoonnummer: 0299-748004, tussen 8.30 en 16.30 Aan een bezoek aan het opvoedspreekuur zijn geen kosten verbonden.
Scheidingsspreekuur pedagogisch adviseur en maatschappelijk werker.	Voor ouders die niet op één lijn zitten wat betreft afspraken over de kinderen. Ongeveer één tot drie gesprekken, gericht op het maken van gezamenlijke afspraken. Elke woensdagmiddag in CJG Purmerend, Triton.	Op afspraak via pedagogisch adviseur CJG Beemster Anne-Paulien Dam of schoolmaatschappelijk werk. Telefoonnummer: 075 6519292 Aan een bezoek aan dit spreekuur zijn geen kosten verbonden.
Telefonische consultatie	De pedagogen van de afdeling opvoeding en ontwikkeling bij de GGD verzorgen een achterwacht van maandag tot en met vrijdag van 9:00-17:00 uur voor alle vragen die telefonisch binnenkomen bij het CJG. Ouders kunnen hier terecht voor vragen over de opvoeding van hun kinderen.	Telefoonnummer: 075 651 9292
Online informatie over scheiden en kinderen		www.cjgbeemster.nl
Mediation	Met mediation lost u zelf het probleem op, samen met de persoon waarmee u het conflict heeft. U bepaalt zelf welke richting u op gaat. Een onafhankelijke en onpartijdige bemiddelaar, de mediator, helpt u daarbij. Hij brengt de	Jessica Zutt - 06 14454116 - j@westerbosenzuttmediation.nl Renate Westerbos - 06 34683071 - r@westerbosenzuttmediation.nl
Online vraag stellen aan pedagoog		https://www.ggdzw.nl/jeugd_en_gezin/opvoeding/stel_hier_uw_opvoedvraag
Aanbod voor professionals	Toelichting	Aanmelden
Telefonische achterwacht CJG/GGD	Ook professionals kunnen terecht bij de telefonische achterwacht van het CJG/GGD. De pedagogen van de afdeling opvoeding en ontwikkeling bij de GGD verzorgen een pedagogische achterwacht van maandag tot en met vrijdag van 9:00-17:00.	Telefoonnummer: 075 651 9292
Ambulante inzet pedagogisch adviseur	Het is mogelijk dat een pedagogisch adviseur in een team mee komt denken en helpen. Dit kan preventief zijn, maar het kan ook na aanleiding van een specifieke situatie.	Telefoonnummer : 0299-748004 E-mail: cjgbeemster@ggdzw.nl
Themabijeenkomst	Op scholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen kan de pedagogisch adviseur themabijeenkomsten/ ouderavonden geven over verschillende onderwerpen waaronder "echtscheiding en kinderen".	https://www.ggdzw.nl/jeugd_en_gezin/themabijeenkomsten Telefoonnummer: (075) 651 83 40 of E-mail: opvoedingsondersteuning@ggdzw.nl
Overige		
Aanbod voor ouders	Toelichting	Aanmelden
Villa Pinedo Online Workshop voor alle gescheiden ouders	In deze online workshop leer je hoe jij als ouder je kinderen zo goed mogelijk door de scheiding heen kan helpen.	De workshop duurt 6 weken en kost 59,- http://www.villapinedo.nl/online-workshop/ Ouders die aan deze cursus willen deelnemen, maar voor wie de eigen bijdrage een drempel vormt, kunnen contact opnemen met het CJG Beemster om de mogelijkheden m.b.t. financiering te bespreken.

Bijlage 3

Informatie voor beroepskrachten

Per jaar krijgen 70.000 kinderen te horen dat hun ouders gaan scheiden en ongeveer 20 procent van de scheidingen verloopt problematisch. De impact van een echtscheiding op de leerprestaties van een kind is net zo groot als de impact van het overlijden van een ouder. De kans is dan ook groot dat jij als beroepskracht kinderen van gescheiden ouders in jouw groep hebt en dat jij aan deze kinderen merkt dat de scheiding van hun ouders invloed op hen heeft.

In dit stuk vindt je informatie en tips over echtscheidingen en hoe je als beroepskracht om kunt gaan met (kinderen van) gescheiden ouders.

Achtergrondinformatie

Gevolgen van een scheiding voor kinderen

De belangrijkste gevolgen van een scheiding voor kinderen en jongeren zijn op korte termijn:

- Externaliserende problemen, zoals agressief gedrag, vandalisme en – voor oudere jeugdigen delinquent gedrag, roken, blowen en drinken.
- Internaliserende problemen, zoals depressieve gevoelens, loyaliteitsproblemen, gevoelens van angst en een laag zelfbeeld.
- Problemen in vriendschapsrelaties.
- Een minder goede band met de ouders, vooral met de vaders.
- Problemen op school, zoals lagere cijfers, concentratieproblemen en spanningen in het contact met klasgenootjes.

Op lange termijn zijn de belangrijkste gevolgen:

- Een lager eindniveau van de opleiding.
- Een lager inkomen.
- Een groter eigen scheidingsrisico.
- Een groter risico op depressie inclusief een groter beroep op de hulpverlening.
- Een zwakker wordende band met de (ouder wordende) ouders.

Kindsignalen

- Het kind trekt zich terug, is stil en afwezig, angstig.
- Het tegenovergestelde: het kind is overactief, te druk.
- Het kind is agressief en prikkelbaar, overal kwaad om worden.
- Het tegenovergestelde: het kind is introvert, ongeïnteresseerd.
- Schoolprestaties zijn minder.
- Overgevoelig, snel huilen, bedroefd.
- Terugval in ontwikkeling (duimzuigen, stotteren).
- Slechte lichamelijke conditie.
- Niet samen met de andere kinderen aan het einde van de dag naar buiten gaan, maar achterblijven.

Kinderen kunnen bij een scheiding van hun ouders de volgende gedachten hebben:

- Ze hebben vaak het gevoel dat de scheiding (mede) hun schuld is. Door de schuld naar zich toe te trekken, probeert het kind greep te krijgen op de verwarrende situatie.
- Ze zijn soms bang dat de ouder bij wie ze wonen óók weggaat.
- Kinderen betwijfelen of de ouders nog wel van hen houden en vragen extra aandacht. Door zich vervelend, brutaal of juist heel lief te gedragen, testen ze de liefde van de ouders uit.

- Kinderen schamen zich ervoor dat hun ouders gescheiden zijn. Ze durven er niet met anderen over te praten uit angst om gek of zielig gevonden te worden.
- Kinderen hebben vaak het gevoel dat ze voor één van de ouders moeten kiezen. Dat kunnen ze niet, want ze houden vaak van allebei. Kinderen zijn in veel gevallen bang dat ze één van de ouders verdriet of te kort doen.

Conflictscheiding

Een scheiding is voor de meeste kinderen een ingrijpende gebeurtenis, ook wanneer de ouders in goed overleg scheiden. Wanneer een scheiding problematisch verloopt kan er echter sprake zijn van een conflictscheiding. Hier zijn kinderen vrijwel altijd de dupe van.

- Conflictscheidingen verlopen zeer problematisch door slepende meningsverschillen. Er is veel onderling wantrouwen en ouders zijn niet in staat gezamenlijk tot goede oplossingen komen.
- Conflictscheidingen gaan gepaard met hevige spanningen en conflicten tussen ouders, waardoor zij niet meer in staat zijn om het belang van hun kinderen voorop te stellen, of waardoor het kind inzet wordt van de strijd. Kinderen worden dan de dupe.
- Conflictscheidingen gaan gepaard met zeer negatieve gevoelens naar de andere ouder en ook met acties die bedoeld zijn om de ander schade toe te brengen.
- Verschillende factoren – die elkaar kunnen versterken – kunnen een rol spelen bij conflictscheidingen zoals: langshepende juridische procedures, financiële gevolgen van een scheiding, onverwerkt verdriet, psychologische problemen, een nieuwe partner of huiselijk geweld.
- Niet alleen de ouders en kinderen, maar ook het netwerk van de ouders raakt vaak betrokken in een conflictscheiding. Denk hierbij aan leraren, familieleden, vrienden en instanties.
- Soms kan een conflictscheiding ook een stil gevecht zijn. De ouders zwijgen elkaar ‘dood’ en het kind mag bijvoorbeeld niet over de andere ouder praten of zelfs de naam niet in huis noemen.

Tips voor beroepskrachten

Jouw rol als beroepskracht

Beroepskrachten vervullen een belangrijke rol in het leven van kinderen. Een kind besteedt veel tijd op school en/of kinderopvang. Het kind moet zich dan ook veilig kunnen voelen.

Om dit te bereiken is het belangrijk dat een beroepskracht betrokkenheid toont voor het kind, voor de veranderende thuissituatie en voor de gevolgen die de ouders ondergaan bij een (aanstaande) echtscheiding. Het is hierbij belangrijk dat de beroepskracht geen partij kiest voor vader of moeder maar neutraal blijft.

Van een beroepskracht wordt verwacht dat hij/zij het kind goed volgt en gedragsveranderingen signaleert. Wanneer een beroepskracht hierbij nodig heeft of ziet dat het extra hulp of ondersteuning nodig heeft kan de intern begeleider ingeschakeld worden of kan er een externe partij bij betrokken worden. Natuurlijk gebeurt dit alleen in overleg met de ouders.

Praten met het kind is belangrijk. Het kind moet weten dat hij/zij altijd bij de beroepskracht terecht kan.

Do

- Werk met het echtscheidingsprotocol van de BSB.
- Kies voor het kind.
- Luister en verplaats je in het kind.
- Accepteer het wanneer er sprake is van (tijdelijk) mindere leerprestaties.
- Wees betrokken en alert in het signaleren van problemen.

- Gebruik signalen als aanknopingspunt voor een gesprek met de ouders.
- Benadruk in gesprekken met ouders dat jullie allebei het beste voor het kind willen.
- Benoem in gesprekken met ouders jouw zorgen zo objectief mogelijk door te beschrijven wat je aan het kind ziet, bijvoorbeeld ‘‘Ik zie aan (...) dat hij zich moeilijk kan concentreren in les’’ of ‘‘Ik maak mij zorgen over (...), ik zie dat zij de laatste weken vaak verdrietig is op school en wil dit graag met jullie bespreken.’’
- Spreek ouders aan op hun verantwoordelijkheden, het kind staat centraal.
- Zorg dat je als school een veilige, onpartijdige haven bent voor het kind.
- Zorg dat je goed op de hoogte bent van bestaande afspraken, zoals wanneer het kind naar welke ouder gaat.
- Houd beide ouders op de hoogte van de ontwikkelingen van hun kind.
- Leer andere kinderen omgaan met verschillende gezinsvormen. Laat ze respect en begrip tonen voor andere thuissituaties.

Don't

- Kies bij conflicten geen partij.
- Vul niet zelf in hoe een kind zich voelt, maar vraag het. Elke scheiding is anders en ook elk kind is anders. Jouw eigen ervaringen of ervaringen van anderen hoeven nu niet van toepassing te zijn.
- Luister naar kinderen, maar dwing hen niet over de scheiding te praten
- Spreek geen waardeoordelen uit als een kind iets vertelt.
- Laat je niet meeslepen in de emoties van ruziënde ouders.
- Bewaak als leerkracht je grenzen. Een leerkracht kan een steunfiguur zijn, maar geen vervangende ouder.
- Probeer het woord ‘‘vechtscheiding’’ te vermijden, zowel in gesprekken met ouders als met kinderen.
- Probeer niet het totale gedrag van het kind te herleiden tot de echtscheiding. Er kunnen ten slotte ook andere dingen spelen.
- Bagatelliseer de problemen van het kind niet door bijvoorbeeld te zeggen ‘‘Het komt wel goed’’.
- Geef een kind geen valse hoop (Bijvoorbeeld: ‘‘Het kan altijd nog goed komen tussen je ouders’’)
- Geef ouders geen ruimte om over de andere ouder te klagen.

Meer tips voor beroepskrachten

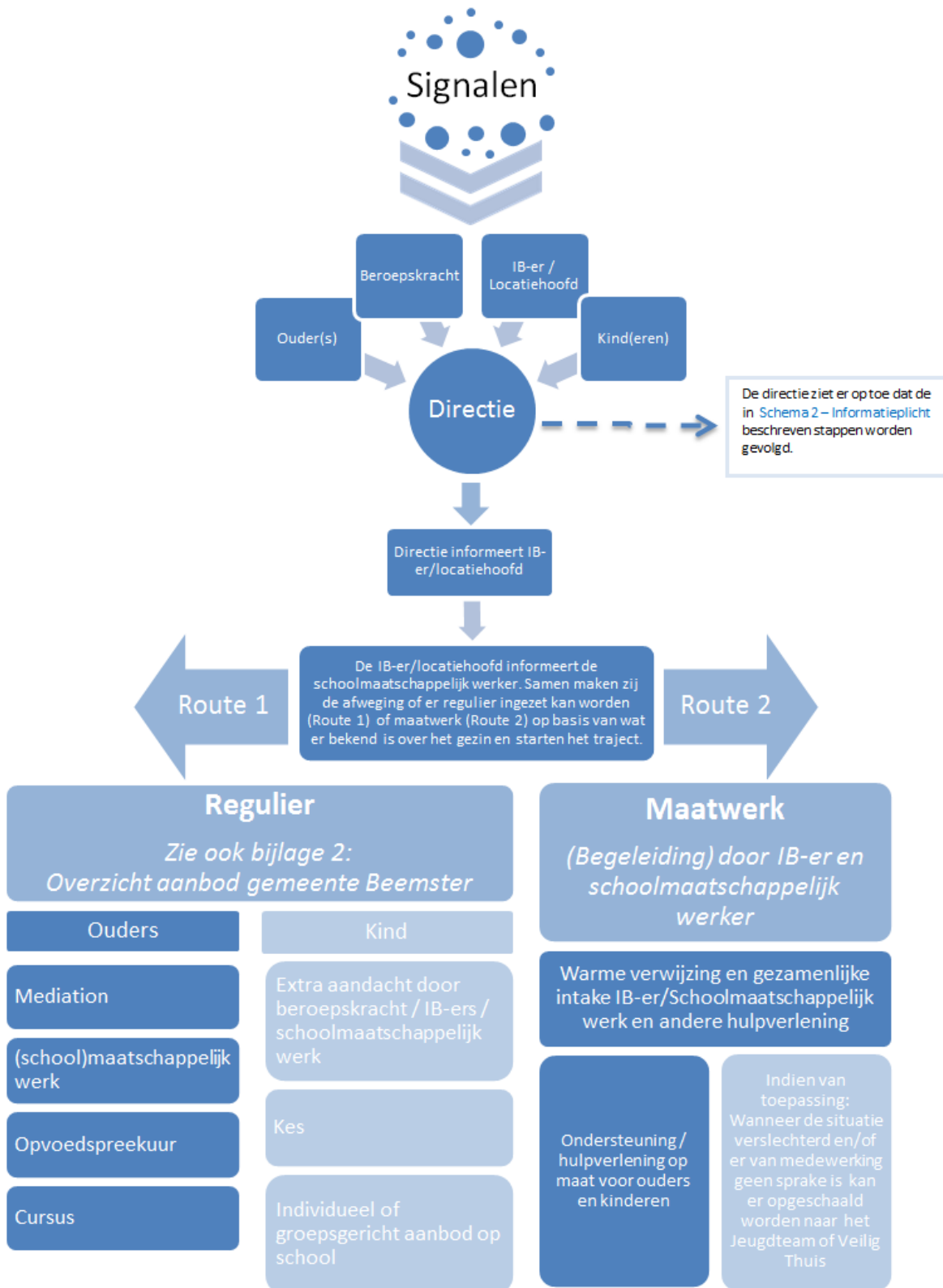
Lees [hier](#) de brief aan alle leraren en leraressen van kinderen van gescheiden ouders.

Bekijk [hier](#) het rapport voor leraren van Villa Pinedo en lees meer over wat belangrijk is voor kinderen van gescheiden ouders..

Bekijk [hier](#) een filmpje over wat jij als leerkracht voor kinderen van gescheiden ouders kunt betekenen.

Schema 1

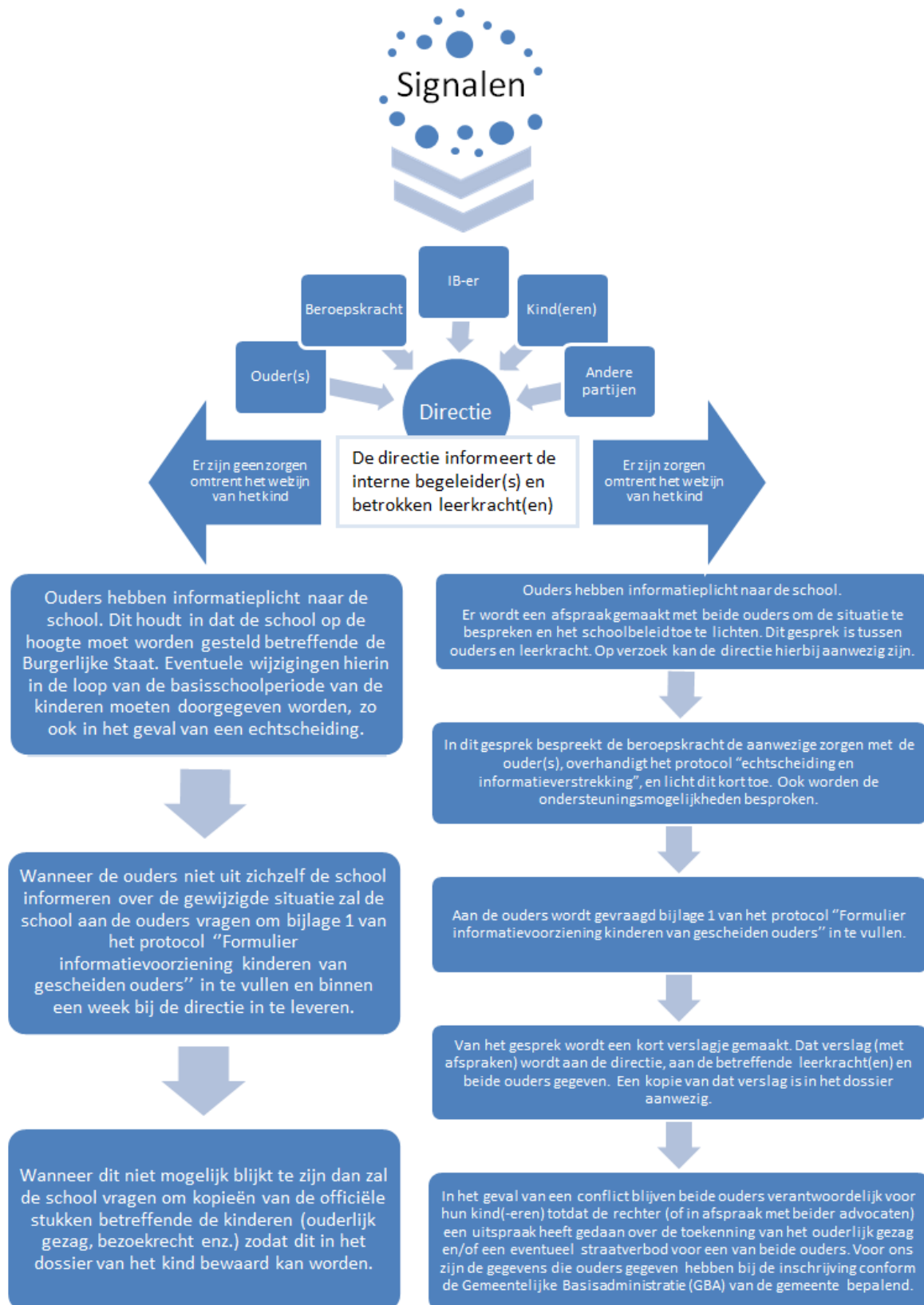
Protocol Echtscheiding

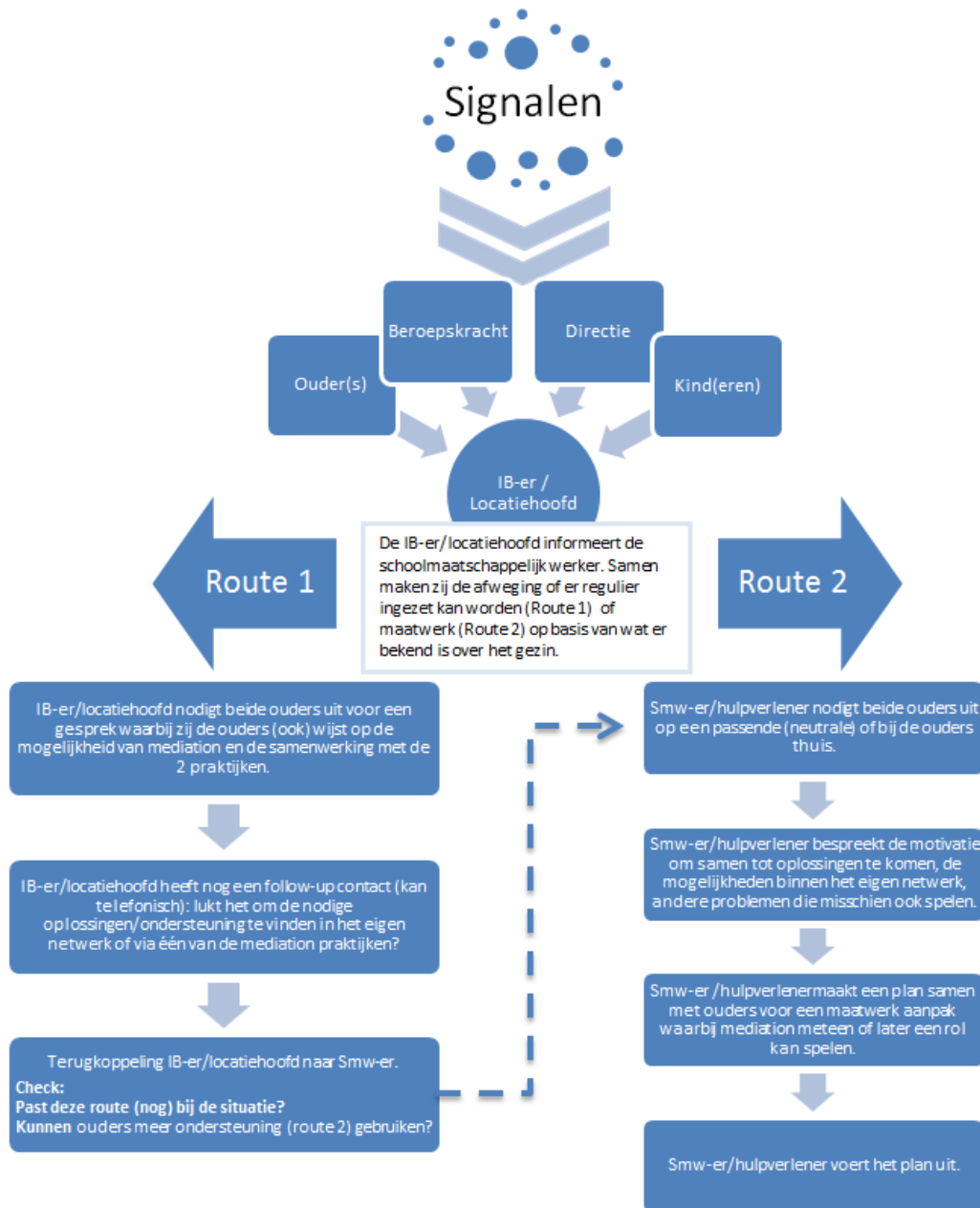
Aanvulling

- Op elk moment kan er tijdens de reguliere route gekozen worden om door te verwijzen naar maatwerk wanneer dit beter aansluit bij de situatie.

Schema 2 Informatieplicht

Schema 3 Inzet Mediation

Aanvullingen Route 2:

- Zo nodig vindt het eerste gesprek met de mediator plaats in bijzijn van de smw-er (of andere betrokken hulpverlener) wanneer dit in het belang is van de casus. Het eerste gesprek is informatief en kosteloos.
- Een traject duurt gebruikelijk 3 maanden, met 3-5 gesprekken.
- Ouders maken in principe zelf de afspraak. De smw-er/hulpverlener kan vooraanmelden bij beide mediators waarna teruggekoppeld wordt welke mediator het traject uitvoert.
- De smw-er/hulpverlener continueert gedurende het mediationtraject de hulpverlening gericht op de kinderen en eventuele andere problematiek (situatie afhankelijk).
- In bepaalde gevallen kan afgesproken worden dat de smw-er/hulpverlener aanwezig is bij (een deel van) het startgesprek, een evaluatiemoment halverwege en bij afsluiting van mediation.
- Tijdens het mediationtraject kan, met toestemming van de ouders, uitwisseling plaatsvinden tussen mediator en smw-er/hulpverlener indien nodig.
- Bij afsluiting van het mediationtraject vindt een warme overdracht plaats aan de smw-er/hulpverlener. Met toestemming van de ouders kan de smw-er/hulpverlener het ouderschapsplan ontvangen.
- Nadat het mediationtraject is beëindigd kan een hulpverlener (met toestemming van de ouders) altijd contact opnemen met de mediator voor advies.
- De mediator kan ook (anoniem) benaderd worden alvorens aanmelding bij mediator, b.v. met vragen over de geschiktheid van inzetten van mediation.
- Als ouders de eigen bijdrage niet kunnen betalen kan het CJG benaderd worden om de eigen bijdrage te vergoeden. Afhankelijk van het inkomen is de eigen bijdrage per persoon €53,00 of €105,00. Wanneer er sprake is van schuldsanering is nijl eigen bijdrage van toepassing.